Suomen Reserviupseeriliitto **Lausunto 11.10.2016**

Viite: Puolustusvaliokunta tiistai 11.10.2016 klo 10:30 / HE 134/2016 vp / Asiantuntijapyyntö. HE 134/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017 http://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/HE+134/2016

Yleistä

Suomen Reserviupseeriliitto (RUL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto edellä mainituista asiasta.

Suomen Reserviupseeriliiton (RUL) lausunnossa keskitytään puolustusbudjettiin ja siinäkin erityisesti reserviläisten osaamisen kehittämiseen ja vapaaehtoiseen maanpuolustukseen suunnattuihin määrärahoihin.

Hallinnonalan määrärahat vuosina 2015—2017

Hallinnonalan määrärahat vuosina 2015—2017

		v. 2015 tilinpäätös 1000 €	v. 2016 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2017 esitys 1000 €	Muutos 2016—2017 1000 €	%
01.	**Puolustuspolitiikka ja hallinto**	**329 838**	**385 546**	**381 689**	**-3 857**	**-1**
01.	Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	16 222	15 302	14 716	-586	-4
21.	Puolustusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	2 875	2 875	2 875	—	0
29.	Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	310 741	367 369	364 098	-3 271	-1
10.	**Sotilaallinen maanpuolustus**	**2 314 531**	**2 464 182**	**2 395 433**	**-68 749**	**-3**
01.	Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 838 940	1 917 418	1 914 035	-3 383	0
18.	Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)	469 563	542 735	475 173	-67 562	-12
19.	Hawk Mk 51 -koneiden modifiointi (siirtomääräraha 3 v)	4 000	2 000	4 600	2 600	130
50.	Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)	2 028	2 029	1 625	-404	-20
30.	**Sotilaallinen kriisinhallinta**	**47 287**	**36 567**	**47 003**	**10 436**	**29**
20.	Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)	47 422	36 557	46 993	10 436	29
95.	Kurssivaihtelut (arviomääräraha)	-135	10	10	—	0
	Yhteensä	**2 691 656**	**2 886 295**	**2 824 125**	**-62 170**	**-2**
	Henkilöstön kokonaismäärä	12 920	12 780	12 710		

Puolustusministeriön hallinnonalalle esitetään vuodelle 2017 määrärahoja 2 824 milj. euroa, mikä on 68,7 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2016 varsinaisessa talousarviossa. Käytännössä tämä selittyy puolustusmateriaalihankintojen siirtomäärärahojen jaksotuksista. Nykyisessä turvallisuuspoliittisessa tilanteessa puolustusbudjetin pienentäminen on erittäin huolestuttavaa.

Prosentuaalisesti selvästi suurin menoleikkaus puolustusbudjetissa on maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen varattuun määrärahaan esitetty 20 % leikkaus.

Vapaaehtoinen maanpuolustus
Toteutuessaan tämä leikkaus uhkaa vakavasti vapaaehtoisen maanpuolustuksen ja erityisesti vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen toimintaedellytyksiä.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen määrärahoja uhkaava 400 000 euron leikkaus vaikuttaisi erityisesti koulutuksesta vastaavan, julkisoikeudellisen Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) toimintaan, mutta todennäköisesti leikkuri osuisi myös varsinaisten maanpuolustusjärjestöjen kohdalle.

Tuntuu erittäin turhauttavalta, että myös viime vuoden talousarvioesityksessä esitettiin leikkauksia vapaaehtoiseen maanpuolustustoimintaan. Tuolloin eduskunta palautti joulukuussa MPK:n rahoituksen kokonaisuudessaan, kun taas muiden järjestöjen (RUL, RES, MPKL, NVL) valtionavustus putosi 15 prosenttia aiemmista lukemista.

Tulevaisuuden suunnittelu on erittäin vaikeaa, jos vuosittain vasta joulukuussa tulee varmistus seuraavan vuoden määrärahoista eli palauttaako eduskunta valtionvarainministeriön leikkaamat rahat lisäbudjetista.

MPK:n kurssien osallistujamäärät ovat lähes kaksinkertaistuneet yhdistyksen julkisoikeudellisena aikana vuoden 2008 jälkeen. Samassa ajassa MPK:n valtiolta saama tuki on kuitenkin laskenut.

Asian tekee erittäin huolestuttavaksi se, että Puolustusministeriön hallinnonalan vuosien 2018–2021 kehysehdotuksessa vapaaehtoisen maanpuolustuksen toiminnan tukemiselle esitetään mainituille vuosille tuen pysymistä vuoden 2017 budjetissa esitetylle aikaisempia vuosia alemmalle tasolle.

PLM kehysehdotus 2018 – 2021, momentti 27.10.50 (Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen) koskeva suunnittelukehys on **vuoden 2017 hinta- ja kustannustasossa** seuraava:

Momentti/suunnittelukehys	**2018 1 000 €**	**2019 1 000 €**	**2020 1 000 €**	**2021 1 000 €**
27.10.50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen, josta	1 625	1 625	1 625	1 625
PLM:n **arvioitu** valtionavustus Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle	**1 400**	**1 400**	**1 400**	**1 400**

Sipilän hallituksen hallitusohjelmassa todetaan, että Suomen puolustus perustuu yleiselle asevelvollisuudelle ja koko maan puolustamiselle. Puolustuksen uskottavuudesta huolehditaan kaikissa olosuhteissa. Samassa hallitusohjelman kohdassa hallitus lupasi varmistaa kertausharjoitusten riittävän määrän. Lisäksi vapaaehtoisten harjoitusten ja reservin omaehtoisen koulutuksen edellytykset turvataan. Nyt esitetyt leikkaukset ovat pahasti ristiriidassa hallitusohjelman kanssa.

Kertausharjoitukset ja reservin osaamisen kehittäminen
Puolustusbudjetin selitysosasta selviää, että myös ensi vuonna kertausharjoituksiin käskettävien reserviläisten määrässä tavoitteena on 18.000 reserviläistä. Tämä on ehdoton minimitaso, koska nyt reserviläinen käsketään kertausharjoituksiin keskimäärin kerran kahdessatoista vuodessa. Tavoitteena tulee olla, että ainakin keskeisiin reservin johtajatehtäviin sijoitetut reserviläiset pääsisivät kertaamaan kerran 3 – 5 vuodessa.

Puolustusvoimien Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä tilaamien sotilaallisten kurssien reserviläismäärissä vuonna 2017 tavoitellaan 9.000 reserviläistä. Olisi perusteltua, että tämä määrä pystyttäisiin pitämään vuoden 2015 toteutuneen määrän eli noin 11.000 reserviläisen tasolla.

RUL:n esitys
Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen varattua määrärahaa (27.10.50) pienennetään esitettyä vähemmän siten, että määräraha olisi ensi vuonna samalla tasolla kuin tänä vuonna eli noin 2.000.000 €, josta 150.000 € käytettäisiin maanpuolustusjärjestöjen tukemiseen ja 1.850.000 € Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnan tukemiseen.

Suomen Reserviupseeriliiton puolesta

Mikko Halkilahti
Puheenjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
mikko.halkilahti@rul.fi
Puh. 0400 – 745 234

Janne Kosonen
Toiminnanjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
janne.kosonen@rul.fi
Puh. 050 5810 819

Suomen Reserviupseeriliitto on vuonna 1931 perustettu reserviupseereiden valmiuksia kehittävä aatteellinen ja toiminnallinen maanpuolustusjärjestö. Liiton 315 jäsenyhdistyksessä on 27.000 henkilöjäsentä.